

Włodzimiera Klepacka

Stefania Kratochwil (1903-1990)

Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 28, 161-162

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Włodzimiera Klepacka

STEFANIA KRATOCHWIL
(25 08 1903 – 17 10 1990)

17 października 1990 roku zmarła dr Stefania Kratochwil – główna animatorka Oddziału Przemyskiego Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza od początku jego istnienia.

Urodziła się w Przemyślu 25 sierpnia 1903 roku. Ojciec dr Stefani Kratochwil, Józef Kostrzewski, był pierwszym po odzyskaniu niepodległości burmistrzem Przemyśla w latach 1918–1928, matka, również Stefania – z domu Koch.

Również w Przemyślu ukończyła szkołę powszechną, a później gimnazjum klasyczne. Wśród pamiątek rodzinnych znaleźć można przechowywaną troskliwie kartę legitymacyjną ojca, który był członkiem zwyczajnym Uniwersytetu Ludowego im. Adama Mickiewicza w Przemyślu. Kartę tę zdobi wizerunek Wieszcza, który patronuje do dziś Towarzystwu Literackiemu, w którym przez długie lata działała dr Stefania Kratochwil.

Z pewnością z domu rodzinnego wyniosła wartości, którym była wierna przez całe życie: rzetelna praca, poświęcenie dla innych, nie dla korzyści materialnych, nagród, odznaczeń, ale dla własnej satysfakcji.

Nie bez znaczenia dla kształtowania jej systemu wartości były też z pewnością studia na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Właśnie tam przygotowywana przez nią praca seminaryjna uznana została przez prof. Wilhelma Bruchnalskiego za rozprawę doktorską. Był to rok 1926.

Po powrocie do rodzinnego miasta uczyła w przemyskich szkołach wpajając młodzieży zamiłowanie do literatury. Gdy w 1960 roku powstaje w Przemyślu Oddział Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza skupiający polonistów i innych miłośników literatury, w gronie założycieli znajduje się również dr Stefania Kratochwil. Energicznie podejmuje pomysł Juliana Krzyżanowskiego, aby przygotować i wydać księgę utrwalającą bogate tradycje kulturalne Ziemi Przemyskiej.

Mimo ogromnych trudności przy życzliwej pomocy podobnych Jej „społecz-

ników” zrealizowała ten pomysł doprowadzając do wydania trzech tomów *Z dziejów kultury i literatury Ziemi Przemyskiej* (t. I – 1969 r., t. II – 1974 r., t. III – 1979 r.)

Z Jej inicjatywy zorganizowano wiele ciekawych spotkań autorskich, sesji, prelekcji. Była także osobiście zaangażowana w akcję odczytową jako ich autorka. Działała również aktywnie w innych towarzystwach kulturalnych i naukowych m.in. w Towarzystwie Przyjaciół Nauk. Gdy stan zdrowia zmusił Ją do ograniczenia aktywności, starała się zawsze służyć radą.

Pamięć o dr Stefani Kratochwil jest i pozostanie żywa w Przemysłu nie tylko wśród członków Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza.